

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — „
Egy hónapra 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzrí hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Önálló vámterületet!

Debreczen, április 23.

Mindinkább közeledünk az időpont-hoz, midőn Magyarország visszanyeri önrendelkezési jogát gazdasági politikájának intézésében. A kormány alkuszik reá de ha, mint egy férfiú fog felállni a magyar nemzet s követelni fogja a gazdasági függetlenség megalapítását, nem térhet ki a törvényhozás a nemzet egyhangú követelése elől! Ezt a czélt az országos függetlenségi és 48-as párt országos népgyűlések útján akarja elérni. Az első ilyen népgyűlést vasárnap, e hó 26 án fogják megtartani Budapesten s ennek érdekében adta ki a budapesti függetlenségi polgári kör nevében, pártunk elnöke, **K o s s u t h** Ferencz orsz. képviselő, mint a kör díszelnöke a következő felhívást:

Polgártársak!

Az ezredéves ünnepek küszöbén az ezredéves államhoz méltóbb dolgot nem cselekedhetünk, mintha kibontjuk Magyarországot gazdasági függetlenségének zászlaját.

Április 26-án, vasárnap délután 3 órakor az Ausztriával való gazdasági kiegyezés kérdéseiben Országos népgyűlést tartunk, hogy azon sikra szálljunk az önálló vámterület, a magyar nemzeti bank mellett, Magyarországnak Ausztriától függő gyarmati helyzete s Magyarország újabb megterhelése ellen.

A nemzet anyagi létének nagy kérdései ezek s a magyar közvélemény az ezredéves ünnepi készülődések közepette eddig némán, tétlenül nézte a megromlásunkat czélzó újabb osztrák kísérleteket.

A magyar közvélemény némasága, a mig egyrészt nem adja meg a szükséges erőt az országnak az osztrák kísérletekkel szemben való ellenállásra, addig másrészt az osztrákot mértéktelen követeléseiben még vakmerőbbé teszi.

A magyar közvélemény eddigi némasága igazán nagyra növelte a nemzetre váró veszedelmet. A kiegyezési tárgyalásoknál nemcsak arról nincs szó, hogy valamivel tágabbá váljanak az idegen érdektől való függésünk bilincsei, hanem inkább még újabb bilincseket kovácsolnak számunkra. Eddig a közös vámterületen nem lehetett határainkon sem iparvédelmi, sem pénzügyi érdekű vámkat szednünk s némi magyar ipari és kereskedelmi politikát csakis vasuti díj-szabásainkkal lehetett csinálni, most már, ha a legujabb osztrák merénylet sikerül az annyi száz milliónyi áldozattal

épített és államosított vasutaink is az osztrák érdekek szolgálatában lesznek.

A külfölddel való kereskedelmi szerződéseink megkötésénél továbbra is a mienkkel ellentétes osztrák érdekek lesznek az irányadók, iparunk védvám hiányában ezentul sem fejlődhetik, a mindennapi élet legszükségesebb ipari termékeinek használatával ezentul is Ausztriát fogjuk gazdagítani, a mi a cukor-, sör- és szesz-fogyasztásunkból ezentul is milliók fognak az osztrák kincstárba folyni, mezőgazdasági ügyeink az osztrák érdekek lesznek ezentul is kiszolgáltatva, a mely érdek a nyers termékek árainak lenyomása, azért, hogy mentől olcsóbban juthassanak feldolgozandó nyers anyagokhoz: hitelügyünk, bankpolitikánk kulcsa ezentul még jobban Bécs kezében lesz, mert a magyar állampénztári felelegeket is a közös bank fogja kezelni s a magyar kormánynak ezentul nem lesz szabad, mint eddig olykor-olykor megtehette, Béctől független bankpolitikát üzni, — hanem mind e szégyenletes állapotok betetőzéséül a magyar közvélemény hallgatása arra bátorította föl az osztrák kapzsiságot, hallatlan kvóta-emelési követeléssel lépjen fel.

Tovább nem hallgathatunk. Tiltakozó népgyűlést kell tartanunk pártkülömbőség nélkül, mert a vámügy nem egy párt, de az egész országnak ügye és az önálló vámterület, a megélhetésnek egyetlen eszköze helyzetünkben, melyet az osztrák vámpolitika teremtett és a mely az országot anyagilag a tönkremenés szélére vezet.

Csatlakozzatok hozzánk polgárok, Magyarország közgazdasági önállóságának hívei! Ausztriának és Magyarországnak közgazdasági érdekei ellentétesek. Ennek tudatában az 1867-iki alkotmány megteremtői is fenntartották a nemzetnek a jogot az önálló vámterület felállításához. Itt az ideje annak, hogy éljünk e jogunkkal, itt az ideje annak, hogy anyagi fejlődésünk, ezredéves hazánk felvirágoztatását ne bénítsa meg többé idegen érdekek. Csatlakozzatok hozzánk, mindazok, a kik jelentőséget adtok annak, ha a nagyvilág tudomással bír a magyar államról. A külön vámsorompó mutatja meg legjobban az idegennek, hogy önálló állam területére lépett.

Csatlakozzatok hozzánk kis- és nagyiparosok! Csak az önálló vámterület teheti Magyarországot eddigi gazdasági fejlődésének egyoldalúságából kiszakítva, ipari állammá. Ugy a kis- mint a nagyiparnak aranykora lesz az önálló vámterület életbeléptetése. Valóságos nemzeti szűgyen, hogy a mindennapi élet

legszükségesebb ipartermékeit nekünk ma Ausztria szolgáltatja. Vásárolnunk kell osztrák portékákat, mert a magyar ipar a közös vámterület mellett lábra nem állhat. Az önálló vámterületen újra lesz magyar kisipar s keletkezni fog hatalmas magyar gyáripár. Az önálló vámterületen egyre szaporodó magyargyárak föstőlőgő kéményei Magyarország hatalmának, Magyarország függetlenségének lesznek a védő bástyái.

Csatlakozzatok hozzánk kereskedők! A közös vámterületen a magyar kereskedelem alárendelt függő közege a bécsi kereskedelemnek. Új tér nyílik a magyar kereskedelemnek, ha a magyar nyers termékeket a magyar ipar fogja feldolgozni s megnyílik a magyar világ-kereskedelem piacza, ha a külfölddel való kereskedelmi szerződéseinket önállóan, a magyar érdek szerint fogjuk megkötöni.

Csatlakozzatok hozzánk mezőgazdák! Ha megszűnik a közös vámterület, e magyar mezőgazdasági érdekeket az osztrák ipar kedvéért feláldozó nemzetközi szerződések nem fogják mesterségesen lenyomni a magyar buza árát, s ha teremtünk magyar ipart, a magyar nyers-termékek itthon találhatnak fogyasztókra. Ha jobb ára lesz a gabonának, többet vásárol a magyar iparostól a földműves, s ha boldogul a magyar ipar, többet fogyaszt, többet vásárol a mezőgazdától az iparos. A közgazdasági járom lerázásának hasznát egyaránt fogja élvezni a magyar iparos s a magyar mezőgazda.

Csatlakozzatok hozzánk munkások! Az önálló vámterület a magyar munkának új, tágas tért nyit. Több lesz a munka, többen jutnak munkához s emelkedni fog a munkabér. Szaporodván a munkások száma, jelentőségük, befolyásuk növekedni fog. Magyarország gazdasági függetlenségének első boldogító hatását ők fogják érezni.

Csatlakozzatok hozzánk Budapest polgárai! Az önálló vámterületen hazánk nem lesz többé Bécsnek gyarmata s a hatalmas arányokban fejlődő magyar nemzetgazdasági élet természetes gócpontja Budapestünk lesz. Az ország gazdagodása első sorban a gazdasági függetlenséget élvező ország fővárosának gazdagodásában fog nyilvánulni.

Csatlakozzatok hozzánk gazdasági függetlenségünknek a vidéken lakó hívei! A vidéket nagy elmaradottságából csakis az önálló vámterülettől várható ipari, kereskedelmi s mezőgazdasági felendülés emelheti ki.

Csatlakoztatok hozzánk mindnyájan, a kik érzitek a mai közgazdasági állapotok nyomasztó terheit. Ha erélyesen nem tiltakozunk, újabb adók, újabb súlyos terhek várnak mindnyájunkra. Magyarország Ausztriától függő gyarmati helyzete nemcsak az állam szerencsétlensége, hanem a mindnyájunknak, minden egyes polgárnak zsebébe nyúló osztrák kapzsiságnak eltűrését jelenti.

El zsebünkben az osztrák kézzel Jöjjetek el politikai pártkülömbőség nélkül az április 26-án, vasárnap délután három órákor tartandó népgyűlésre.

Hazafias bizodalommal fölkérjük a különböző egyesületeket, testületeket, különösen pedig az ipartestületeket és ipartársulatokat, gazdasági egyesületeket, ipar- és kereskedelmi kamarákat úgy a fővárosban, mint a vidéken, továbbá az egyes községek, városok és választó kerületek polgárságát, hogy népgyűlésükön magukat képviseltesék.

A vidékieket arra kérjük, hogy ha küldöttek által magukat nem képviselhetnék, bizzanak meg fővárosiakat a népgyűlésünkön nevökben való részvétellel a népgyűlés napján sziveskedjenek a népgyűlés elnökségéhez intézett táviratban fejezni ki a mozgalomhoz való csatlakozásukat. Népgyűlésünknek ez adja meg az országos jelleget.

Tisztelettel felkérjük a mozgalmunkban résztvevő egyesületeket s testületeket, hogy részvételüket rendezőbizottsági irodánkban (Budapest, Baross-u. 59 a «Függetlenségi 48-as polgári kör») mielőbb bejelenteni és megbízottakat küldeni sziveskedjenek.

Hazafias üdvözléssel
az előkészítő bizottság nevében:

Kossuth Ferencz
orsz. képviselő.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Szerelmes beteg.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

— Irta: **Rostkowitz Arthur.** —

(Folytatás és vége.)

Ti tisztességes asszonyok, kik feltételek vagytok a jóhírnevetekre, a bűnös szerelmek titkon, opva szente tek egy pár órácskát, s kaczagva rakjátok a férjétek holdjára az agancsokat, megértitek-e a bűnös virág szerelmét, melyet csak éleszt a vágyakozás tüze, de nem lohasztja soha a kielégítés érzete. — És ez a láng csak sorvaszt, — csak emészti, míg össze nem perzseli a szívet.

Ti nők, kik ismeritek az egészséges szerelmet tüzet, sejtitek-e, milyen a beteges szerlem? Tudjátok-e, mit tesz az, midőn minden porzikánk szeret a vízszontszerelem követése kierzszakolása, kérése és könyörgése nélkül?

Ti naturalista regényírók, kik a platói szerelmet olyan szépen kigonyoltátok, s visszavezettétek a szerlem fogalmát a kölcsönös állati vágyakozásig, hiszitek-e, hogy a

A képviselőház mai ülése. A képviselőház mai ülésének napirendjére a számvizsgáló bizottságnak két rendbeli, a gazdasági bizottságnak egy rendbeli, a mentelmi bizottságnak pedig 12 rendbeli jelentése van kitűzve.

Az appropriáció. A képviselőház, értesülésünk szerint, a szerint, amint az apróbb ügyekkel végez, szombaton vagy hétfőn kezdi meg a költségvetési törvényjavaslat tárgyalását.

Képviselőválasztás Tekén. Tekén makfalvi Dózsa Endrét, tekejárasi főszolgabíró, a szabadelvű párt jelöltjét tegnap közfelkiáltással országgyűlési képviselőnek megválasztották.

Új főispánok. Mint a hivatalos lap közli: Ö Felsege a belügyminiszter előterjesztésére Mikó Árpád Udvarhely vármegye főispánját Maros-Torda vármegye és Maros-Vásárhely sz. kir. város főispánjává, Haller Jánost pedig Udvarhely megye főispánjává nevezte ki.

KÜLFÖLD.

Bourgeois lemondása. Bourgeois francia miniszterelnök állásáról való lemondását ma fogják tudatni a kamarával. A Bourgeois-kabinet helyébe opportunisták kormány alakulását várják. A kormánykrisis esetleg soká tarthat.

Interpellációk az osztrák parlamentben. Az osztrák parlament tegnapi ülésén az antiszemita részéről két interpellációt terjesztettek elő. Az egyik interpelláció arra vonatkozik, hogy a »Deutsches Volksblatt« ma reggeli kiadását elkobozták egy magyar cikk reprodukálása miatt, melyben az osztrák himnusz ki van esufolva. Ugyanevak az antiszemita interpellációt terjesztették elő a miatt, hogy a hadsereg tisztjei szabadságot kaptak a millenniumi kiállítás megtekintésére és pedig akképen, hogy az nem számítottak be a rendes szabadságidőbe.

Az egyetemes ref. konvent.

Második nap.

Az egyetemes ev. ref. konvent tegnapi ülésén került tárgyalás alá Tisza Kálmán tegnapi indítványa a lelkeszi segélyezésnek tör-

vény útján való rendezése ügyében. Az indítványt a konvent egyhangulag elfogadta.

A konvent ezután a gyámintézeti végrehajtó bizottság jelentésével foglalkozott.

A tegnapi ülésről szóló tudásításunk a következő:

Az elhunyt Papp Gábor és Beöthy Zsigmond helyére rendes bírósági tagga Antal Gábor püspököt, rendkívüli tagga szintén Antal Gábor püspököt választották meg. — Rendes bírósági póttag lett Molnár Béla konventi tag.

Ezután tárgyalás alá került a lelkeszek segélyezésének ügye.

Tisza Kálmán rátérve tegnapi indítványára, hangsúlyozza, hogy a konvent köszönettel és elismeréssel veszi a közoktatásügyi miniszter által eddig nyújtott segélyt, de a jövőre nézve csak abban lát biztosítékot, ha a kormány a lelkeszek segélyezésének ügyét törvényre rendezi, mely a 800 forint minimális fizetést biztosítja. Javaslata tehát abból áll, hogy kérje fel a konvent a kormányt, hogy addig is, a míg a törvény által való rendezés megtörténik, a lelkeszi fizetéseket legalább a 600 frt minimumig kiegészítő államszegélyben részesítse a református telkeszeket.

Kiss Albert üdvözlö az indítványt s a lelkeszi fizetéseknél új összeírását találna szükségesnek.

György Endre hozzájárul Tisza Kálmán indítványához.

Rádacs György sárospataki teológiai tanár helyesebbnek találna, hogy a 600 forintos minimum helyett egyenesen a 800 forintos minimumot kérné már most a konvent, mert a csekély fizetés elrettenhetné az ifjúságot a papi pályától.

A konvent ezután egyhangulag elfogadta Tisza Kálmán indítványát.

Molnár Béla rendes bírósági póttag leteszi a konventi bírósági esküt.

Kenese György Béla előterjeszti jelentését a segélykérvényekről, — Tndomásul vették.

Antal Gábor püspök a dunántúli lelkeszek segélykérvényei érdekében szólal fel. Kéri, hogy Kaposvárnak szavazzák meg a 200 forintot, mely a közalapi bizottság által kiosztott összegben felül maradt.

Dégenfeld József gróf és Tisza Kálmán hozzászólása után a konvent megszavazza Kaposvárnak ez összeget.

Petri Elek teológiai tanár felolvassa a gyámintézeti bizottság jelentését, mely a

A női hiúság azonban még az utolsó pillanatban is fölebredt szívében. Szép halott akart lenni.

Elővette a tükröt; a haját megigazgatta, ugyszintén a ruháját is. Az arca halotthalvány volt. Szinte visszaborzadt önmagától. Láttá magát a halottas kamrában kiterítve.

Egész testében összeborzadt.

— Történjék, a minék történni kell — rebegte halkán, s leroskadt az ágy melé.

Imádkozott; eöb szakadozott, majd hangosabb lett szava A végén már sirt is.

Az ima után bátrabb lett és lenyelte az osztyába göngyölgötet mérget.

Ha eddig félt is egy kissé, most már egészen megnyuzodott. Atment a másik szobába és felzörgette az ápolónót.

— Legyen szives és költse fel az orvos urat. Mondja neki, hogy rosszul vagyok... Mondja neki, hogy én kéretem...

— Nem jutott hamarabb eszébe? — dűnyögte az ápolónó boszusan. Csak feküdjék le, megyek már!

A fiatal orvos még le sem feküdt, mikor az ápolónó kopogtatott az ajtón.

— Ki az? Mit akar?

— Egy beteg süroszen hivatja az orvos urat; azt mondja, hogy rosszul érzi magát.

— Azonnal megyek — felelt az orvos s felöltötte hosszú vászonkabátját.

El nem tudta képzelni, hogy melyik be-

kárhozatban, a bűnben fetregő teremés szívében megszületett idealizmus?

A bűnös virág úgy szeretett, mint egy tizenhat éves leány, — testi vágyak nélkül. Oly magasra emelte szívében az eszményt, — hogy csak imádatlalk tekinthetett reá. Mindig ottlatta maga előtt, bár hova tekintett. Ha lépteket hallott, mindig azt hitte, — hogy ő jön.

Ezalatt lassan beesteledett. Amint a sötétség leszállott, az álom is lopva jött vele, s lecsukta a szenvedő leány fáradt szempilláit. De nem volt az pihenés; folyton ébren volt minden titkos gondolata, s azok egymással kergetődztek agyában.

Mikor felebredt, homlokáról esurgott az izzadság; a gázlangot felcsavarta, s elmélázva nézett a lángba.

Ugyan mire gondolt?...

Künn ezalatt elállott az eső, a barna fellegek lassan szétoszottak, s a mosolygó hold bukkant elő. Kinyitotta az ablakot és kibámult a csöndes éjszakába, mely szinte félelmes volt; majd egy kis dobozt vett elő melyben fehér por volt.

Egy ostyára öntötte az egészet.

Elég lesz — mormogta félhangosan. Ez megszabadít minden fájdalomtól, szegénykezéstől

Az óra félelmetes gyorsasággal közeledett tizenkettőhöz. Az a halottak órája, az övé is az lesz.

lelkészek árváinak segélyezése körül eddig megtett intézkedésekről szól.

A lelkészi özvegyek és árvák segélyezésére szolgáló gyámintézet a múlt évben alakult s minden lelkész köteles jövedelméből évente 10 százalékot fizetni annak fenntartására.

Kiss Albert kéri a konventet, hogy e czélból a lelkészi jövedelmeknek újból, egyenlő arányban való összeírását rendelje el.

Szász Károly szerint ez évben nem lenne helyes az összeírást foganatosítani, mert óriási csökkenésről tanuskodnék a kimutatás a polgári házasság behozatala folytán a stóában mutatkozó hiány miatt.

Tiszta Kálmán nem pártolja az új összeírást.

Molnár Béla szükségesnek látná kimondani, hogy a kataszteri érték vagy pedig tényleges jövedelem van-e kitüntetve az eddigi kimutatásban?

Antal Gábor szerint a mostani kimutatás nem felel meg s ezért az általános revízió mellett nyilatkozik.

Tiszta Kálmán javasolja, hogy csak az egyes kerületek által felterjesztett szembeesőbb hibák javíttassanak ki. A konvent elfogadta ez indítványt.

A gyámintézeti bizottság jelentését a konvent némi módosításokkal helybenhagyta.

A konvent ma folytatja ülését.

Millenniumi fák ültetése

Az ev. ref. felsőbb leány-iskola udvarán.
Debreczen, ápril 23

Megható és igazán lélokemelő ünnepélyesség között történt meg tegnap délelőtt a millenniumi fák ültetése az ev. ref. felsőbb leány-iskola szép, tágas udvarán.

Déli tizenegy óra előtt a polgármester ur által ajándékozott fiatal erőteljes hét darab hársfát a már előre elkészített erdei földdel telt gödrökbe beállították, helyet hagyván a gödörben, hogy az iskola mind a három száz növendéke vethessen egy maroknyi földet és így járjon tényleg a fák elültetéséhez.

Az ünnepély annál nagyobb hatása volt, mert minden előkészület nélkül csakugy rögtönözve történt.

Az iskola igazgatója megható szavakkal magyarázta el az udvaron egybegyűlt növendékek előtt e fák ültetésének jelentőségét s ezután kezdetét vette az ültetés.

A felsőbb leány-iskolával kapcsolatos elemi iskola növendékei ültették el az első fát az udvar közepén és e szavakkal: »Almos emlékére álljon e fa. Fejlődjék, virágozzék, s vele együtt hazánk, egyházunk s intézetünk.«

A második fát Előd vezér emlékére ültették és itt már a felsőbb iskola első osztályának egyik növendéke: Danilovics Teréz adta meg a fának nevét e szavakkal:

»Álljon és lombosodjék e fa. Előd vezér emlékére, s viruljon vele együtt honunk, városunk és iskolánk.«

A harmadik fát a második osztály ültette, amikor az osztály egyik növendéke, Vad Róza, e szavakkal: »Nem tudom én melyik volt szebb? Melyik dicsőbb, melyik nagyobb? Csak áldom az Istenemet, a mért én is magyar vagyok!« Onnét vezérnek emlékére, állj itt s virulj mind örökre.«

A negyedik fa a harmadik osztályé volt és e szavakkal, melyeket Rác Erzsike mondott, ültették be:

»Kund legyen e fának neve. A nagy magyar emlékére.«

Az ötödik fa ültetésénél Kenczler Kornélia és Herdliczka Ilona szóltak: »Tas vezér emlékére virulj, növekedjél századokon át.« Álljon e fa s arra térjen, aki döntet várja: szegény. — Vészben, fagyban, mit lehullat, a levélért nyerjen ujját. S egy halcszen törve, vágva, izmosodjék többi ága.«

Az ötödik osztályból Kovács Irma mondá:

»A vezérek megszerezték a hazát; az utódok tartásák ezredeken át. «Huba» vezér emlékére, állj és virulj mind örökre.«

Végre a hatodik osztályból Juhász Jolán hintet földet a hetedik gyönyörű sudar fa gyökerére, mondván: »Tóthótm vezér emlékére álljon e fa, növekedjék, virágozzék mindörökké.«

dörökre és lassa teljesülni ama szent javaslatot, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz.«

Ekkor minden osztály növendékei egyenkint maroknyi földet hintettek osztályuk fájának gyökerére és azután az iskola disztermében összegyűlve a tanári karral együtt egy szívvel és szájjal elénekelték a szöveget két első versszakát és emelkedett hangulatban osztóitak szét a leánykák, hogy megvigyék kedves szüleiknek is az örömhirt kedves ténykedésükről.

Hajdu-Hadházon.

Ápril 22.

A millenniumi emlék fakelületése megható hazafias ünnepélyel történt meg H.-Hadházon e hó 21-én a reformátusok szép templomának kerté alakított udvarában, — mint ottani tudósítónk írja.

Az ünnepélyen testületileg jelentek meg az egyház és város előjárói, a közművelődési körök tagjai, ott voltak az iskolák összes növendékei és igen nagy számu érdeklődő közönség.

Az ünnepélyt a polgárok dalegyesülete kezdte meg a Hymnus elénekésével, majd Szabó Lajos lelkész tartott a hazafias szíveket megindító alkalmi beszédet, mely után kezdetét vette az ültetés.

Minden fát a város egy-egy előkelőbb polgára ültetett el, megemlítvén rövid jellemzéssel annak a nagy ősnak a nevét, akinek az emléket lesz hivatva fentartani a fa.

A tizenhárom vértanu fáját 13 öreg hcnvéd ültette s némelyik a szó teljes értelmében könnyeivel árasztotta. Ez volt az ünnepély legmegindítóbb momentuma.

Összesen 42 fa hirdeti ma már a szép kertben ugyanannyi nagy ősnak emlékét!

Az ünnepély a dalegyesület hazafias énekével s az előbb említett lelkész urnak az ősök nyomdokainak követésére buzdító beszédével ért véget.

tegye hivatja. Mikor az ápolónő megmondta, álmélkodása a tetőpontra hágott.

— No, csak nincs valami baj? — mondta kissé kedvetlenül az orvos, mikor a szobába lépett.

— De van — felelte a leány, s a fejével intett az ápolónő felé.

Az orvos megértette, s kiküldötte az az előszobába; azután egy széket húzott az ágy elé és leült.

— Beszéljen hát, miért bivatott?

— Valamit kellett mondanom az orvos urnak.

— Olyan sürgős az, hogy holnapig —

— Akkor már késő lett volna. Most is csak kevés időm van rá. Emlékszik-e orvos ur, hogy mit mondtam egy hónap előtt? Azt mondtam, hogy halálom előtt megnevezem azt, a kit szeretek s föltárom előtte szívem titkát. — És most elérkezett az utolsó óra.

— Ne üzzön tréfát velem — vágott közbe az orvos feddő hangon.

— Nagyon komolyan beszéltem. Egy óra múlva már halott vagyok; most tehát föltárhatom szívem s megmondhatom, hogy bűnös lelkem mélyéből kit szeretek?

— Kit? — kérdezte az orvos megdermedten a nem várt fordulattól.

— Az orvos urat! . . . Szerettem az első pillanattól kezdve, mióta megláttam, s midőn megismertem, imádattal vettem körül.

Holnap el kellett volna hagynom ezt a várost, jóságával nem akartam ellenkezni, de hiába, nem tudtam beletörődni abba a gondolatba, hogy ne lehessen a közelében. Megmérgeztem magam.

— Szerencsétlen leány! — jajdult fel az orvos kétségbeesetten. — És mivel?

A leány hallgatott. Az asztalon az üres doboz hevert. Az orvos megismerte azonnal, hogy morium volt benne.

Felrohant a szobájába az ellenszerért; egy perc múlva már újra ott állt a leány ágya mellett.

— Itt az ellenszer — lihegte szakadozottan — vegye be, még nem késő.

A leány nem felelt, csak a fejét rázta.

Az orvos kétségbe volt esve.

— Ápolónő! — kiáltotta. — Segítsen, hogy az ellenszert beadhassam.

Hiába volt minden erőfeszítés, a leány összeszorította ajkait s nem vette be az ellenszert. Az orvos agyában akkor egy kétségbeesett gondolat fogalmazott meg, letérdelt az ágy elé és szenvedélyesen megragadta a leány kezét:

— Szerencsétlen, hát meg akarsz ölni engem is? Hát nem vetted észre, — folytatta süttető hangon — hogy én is szeretlek! Hisztartózkodó akartam maradni, el akartam deg, tartózkodó akartam maradni, el akartam titkolni előtted szenvedélyes szerelmemet, mert azt hittem, hogy mást szeretsz! . . .

Boldogtalan! hát meg akarod ölni az én szívemet is?

A leány mereven nézett rá.

— Ne engem tekints csak, hanem a szegény, édes anyámat is; én vagyok az egyetlen gyermeke — folytatta az orvos reszelő hangon.

A kétségbeesés ékeszölővé tette.

A leány visszahanyalt a párnára; ajkai szétnyitáltak. Egy pillanat műve volt az ellenszert beadni . . .

Egy igazi emberbarát volt a fiatal orvos. Feláldozta magát, hogy egy beteget megmenten. Mindenki elítélte érte; egyik bolondnak, a másik ostobának tartotta. Kartársai kipur-ták állásából s lépten-nyomon éreztették vele megvetésüket. Nehány barátja megkísérelte ugyan a lebeszélést, de nem használt.

A mit az emberszerető orvos ígért, azt a becsületes ember megtartotta. — Elvette a leányt s most valahol a Délvidéken nyomorog, mint körorvos. Nekem azt írta, hogy meg van elégedve önmagával, s nem bánta meg, a mit tett. Most már a golyát várják. Talán azóta meg is érkezett . . .

És a világ követ dobott erre az emberre, a ki pedig megérdemelné, hogy kalapot emeljen előtte mindenki!

Ujdonságok.

* **Béla napja.** Április 23-án virrad fel Béla napja. Városunk tarsadalmának előkelőségei közül S a s s Béla ev. ref. főiskolai akadémiai igazgató, B a r t h a Béla jogakadémiai tanár, az írók és művészek körének elnöke, S i m o n f f y Béla kir. ügyész, B a r ó t h y Béla és R o t t l e r Béla kir. törvényszéki bírák, T ó t h Béla építész, T ó t h gyógyszerész, stb. e napon ülték meg névnapjuk évfordulóját. Az ismerősök és jó barátok nagy száma kereste fel az említett férfiakat névnapjuk alkalmából.

* **Gyorsírási tankönyv.** Eppen most jelent meg, fokozatos gyorsírási olvasó könyv a Gabe sberger Markovics rendszer szerinti magyarázó jegyzetekkel és kulcsalattal iskolai és magán használatra írta Forrai Soma tanár, ki évek óta nagy buzgalommal és szép eredménnyel tanítja e rendszert a ludoviciumban. Kiadó: Lampel Robert ára 60 kr. E műhezagot pótol, mert módot nyújt arra, hogy ha nem elégséges a begyakorlásra a tankönyvben levő gyakorlat, innen vehet a tanuló, vagy tanító, azon sorban, a mint a tankönyvben előbb-előbb halad. Gyakorlatok vannak benne az a, e, i, o, u, ü hangzókra és a magánhangzók torlódására 1—19 lapig, ettől a 63 lapig a levelező gyorsírás egész anyagára, legjelesebb írókról és költőkről. Kiallítása s autographiája, mint Forrai minden művének esinos, vonásai szabatosak, s finomak Gyorsírást tanulók és tanítóknak nélkülözhetetlen.

* **Ujabb sertés-vész Hajdumegyében.** Egymásután kerülnek zár alá a sertésvesz kiütése miatt Hajdúvármegye községei és városai. Most ves-zük az értesítést, hogy Egyek köz-égben a megejt-t hivatalos vizsgálat alkalmával a sertésvesz fellépte konstataciót s a község, valamint annak határa a zárlatot elrendelték.

* **Tanítóképességi vizsgálatok.** A tanítóképességi vizsgálatok most folynak az ev. ref. főiskolában. A jelentkezők száma összesen 27. Az írásbeli képességi vizsgálatok e hó 20-án kezdődtek meg és tegnap értek véget. Tegnap kezdődtek meg a szóbeli vizsgák, melyek valószínűleg már holnap befejezettek. A vizsgáló bizottság elnöke D á v i d h á z y János debreczeni esperes, tagjai pedig Z s i g m o n d Sándor alsó-szabolcs-hajduvidéki esperes és B a l o g h Ferenc ev. ref. theologiai tanár.

* **Zászlóavatás belépő jegyekkel.** Mint lapunk tegnapi számában megemlékezünk róla, a debreczeni hölgyek lobogóját — melyet a városi bandérium számára készítették, május 17-én fogják felavatni; ezen ünnepélyt zarkörűnek határozták el s emélfogva belépő díjakat fognak szedni, s az ezekből befolyó összeget az Emke és a Vereskereszt egyesület között akarják megosztani. Nagy megütközéssel konstatáljuk a fentieket, mert nem tudjuk felfogni, hogy egy olyan zászlónak a felavatását, a melyhez Debreczen városa hölgyközönségének kiesinyje és nagyja rang- és osztály küönség nélkül hozzájárult, el akarják az azt létesítő hölgyek és családjaik elől zarni belépő díjak utján. De ha már mindenesetre nyereszkedni akarnak ezen a millenniumi zászlón, miért nem valami millenniumi s küönség miatt nem Debreczen érdeklő ezéla teszik azt. Avagy nem ismeretes az intéző körök előtt Debreczen város közönségének az a szándéka, hogy a millenniumot a d e b r e c z e n i e g y e t e m felállításával ünneplje meg? Ismételjük, nem kívánjuk, hogy a deb-

reczeni egyetem ilyen módon jusson egy pár koronához, de ha szedni fognak, nézetünk szerint — más ezéla nem adhatják ezeket a belépő díjakat.

* **Földmivesek a kiállításon.** A kereskedelemügyi miniszter tudvalevőleg a tömegesen felránduló földmives népek olyan kedvezményeket biztosított, hogy a legszegényebb zsellérnek is módjában lesz a kiállítást meg nézni. — Három napi tartózkodás utazással együtt a messzebb eső városokból is kifutja 3—4 forintból. A földmivelési miniszter meg kért a tömeges felrándulások szervezésének támogatására szives készséggel vállalkozott a tömeges felrándulások elősegítésére. E ezélből már felhívást intézett valamennyi gazdasági egyesülethez és mezőgazdasági bizottsághoz, hogy a tervezett felrándulások eszméjének a nagyobb uradalmak és bérgazdaságok tulajdonosait nyerjék és oda hassanak, hogy a gazdaságaikhoz és uradalmukhoz tartozó ezéleltségnek még áldozatok árán is lehetővé tegyék az ezredéves kiállítás és a főváros megtekintését. — A miniszter felhívta továbbá a minisztériumának alárendelt hatóságokat, hivatalokat és közegeket, hogy a tömeges felrándulások tervének minél teljesebb megvalósítása érdekében a saját részükről is hathatósan közre munkálkodjanak. Egyszermind intézkedés történt arra nézve is, hogy ezékhez a tömeges felrándulásokhoz az altszti és szolgai minőségű állami, törvényhatósági és községi alkalmazottak is csatlakozhassanak.

* **Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara fegyelmi bírósága közhírré teszi, hogy J a n t h ó Kálmán volt tiszalóki ügyvéd ismeretlen helyre történt távozása miatt, a névjegyzékéből fegyelmi uton kitiltott.

* **Dajka-képző tanfolyam.** A dajka-képző tanfolyam évi zárvizsgája április hó 28-29 napjain fog az árok-utezai óvodában megtartatni. Ezen alkalommal magán tanulók is vizsgázhatnak. — A vizsga mindenik napon délelőtt 9-11, délután 3-5 óráig tart. A dajka-képző tanfolyam évi zár vizsgáján részt vesznek S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester, K ö r n e r Adolf tanácsnok, E ö t v ö s Károly Lajos kir. tanfelügyelő, Dr. T ü d ö s Kálmán és Dr. U j f a l u s s y József.

* **Kórházi bizottsági ülés.** A városi közkórházi bizottság e hó 27-én, hétfőn ülést tart K ö r n e r Adolf tanácsnok elnöklete alatt, a melyen az 1897. évi költségelőirányzatot tárgyalja le.

* **A kaszinó közgyűlése.** A debreczeni kaszinó választmánya tegnap este saját helyiségében S z u n y u g h Sándor elnöklete alatt ülést tartott, a melyen a közgyűlés határidejét és tárgysorozatot állapították meg. Ezek szerint a közgyűlést május hó 3-án tartják meg, a következő tárgysorozattal. Évi jelentés, a múlt évi számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése. A jövő évi költségvetése. Tisztújítás. Esetleges indítványok.

* **Értekezlet a városházán.** Ma délután három órára a városháza nagytermében S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester értekezletet hívott össze a május hónapban tartandó millenniumi ünnepségek tárgyában. Az értekezlet leginkább a népünnepélyek programjának és idejének megállapítására ül össze. A hozott határozatokról lapunk holnapi számában közlünk tudósítást.

* **Szent István király erszénye.** A történelmi kiállítás gazdag sorozatu ereklyéi között aligha lesz egy is, a mely régiségének is specialitásának fogva annyira érdekes volna, mint az az emléktárgy, a melyet legujabban a bécsi kapucinusok kolostorából küldtek Budapestre, a kiállítás történelmi csoportjához. Ez az emléktárgy Szent István király

gazdag himzésű, aranyos ezüst foglalatu erszénye (bursa), melyet a kapucinusok kolostorának kincstárában őriznek s a melyet hozzánk Ő Felsége főudvarmesteri hivatalának engedélye alapján küldtek meg. Az ezredéves emléket a románkori kápolnában fogják elhelyezni, ott, hol a többi Árpádbeli emlékek is vannak.

* **A nagy távolu lóter.** Mint értesülünk, a nagy távolu lóter ügyében Debreczen sz. kir. város és a m. kir. honvédség között létrejött megállapodások szerződésbe foglalása ügyében, e hó 27-én d. u. 3 órakor a városháza nagytermében gyűlésre jönnek össze a szerződő felek képviselői, Debreczen sz. kir. város részéről jelen lesznek a szerződés megkötésénél S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester, Á b r a h á m László t. főügyész és S t a h l Géza h. főmérnök.

* **Az ideiglenes városháza.** Nemsokára beköszönt a lótas-futás n városbázán. A hivatalok költözködni fognak. Összeszednek minden darabka papírost is s nagy tár szekerekre felkarolva költözködnék a hivatalok új és ideiglenes új helyükre, a „Hungária“ kávéház épületébe. Az ideiglenes városháza az első és második emeleten az üzletvezetőség helyén lesz. A helyiségek átadása tegnap délután történt meg hivatalosan. A város részéről jelen voltak az átadáson Stahl Géza főmérnök és Budaházy Endre anyakönyvvezető. — A takarékpénztárt, mint haztulajdonost, dr. Rostschnek V. Emil, Kapros Gábor házfelügyelő és Szikszay Lajos építész-mérnök képviselték, míg a vasuti üzletvezetőség részéről Klapka mérnök jelent meg.

* **Vereskereszt-egylet közgyűlése.** A vereskereszt-egylet évi rendes közgyűlését szerdán f. hó 29-én délután 3 órakor tartja meg a városháza nagytermében Várad S z a b ó Jánosné uró, V e r e s n é S z a t h m á r y Teréz és S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt.

* **Szabadjegyek a bandérium tagjainak.** A kereskedelmi miniszter értesítette Debreczen és Hajdúvármegye törvényhatóságait hogy a június hó 8-ára tervezett millenniumi hódoló díszfelvonulás alkalmára a törvényhatóságoknak a bandériumban résztvevő tagjai lakóhelyükről Budapestig és vissza egyszeri utazásra 14 napig érvényes l. oszt. szabadjeggyel tättattak el és hogy a bandérium ezéljaira szolgáló teherárúkért feladandó lovak, valamint azok kísérői is amennyiben az állatszallító kocsiiban foglalnak helyet, díjmentesen zsallíthatnak.

* **Ülések a városházán.** Legközelebb igen sok ülés lesz a városházán. Holnap, f. hó d. u. 3 órakor a városháza nagytermében az ezredévi kiállítási bizottság tart ülést S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt, a melyen V e c s e y Imre tanácsnok, előadó terjeszti be az utolsó és végleges intézkedésekről szóló jelentését. F. hó 25-én, szombaton d. u. a színügyi bizottság tart ülést, a melyen K o m j á t h y János új színigazgató egyik jelentését veszi tárgyalás és elbírálás alá. F. hó 27-én, hétfőn d. u. a központi választmány ülésezik S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt.

* **A sorozás eredménye.** Hétfőn vette kezdetét a sorozás a »Pavillon« laktanya sorozó helyiségében. Tegnapelőtt az első korosztálybeliek, tegnap a második korosztálybeliek állottak a sorozóbizottság elé. Az első korosztályból előállított 317 katonaköteles közül katonai szolgálatra a sorozó bizottság 80-at talált alkalmasnak, — kik közül 75 a cs. és kir. hadseregbe, ötöt pedig a póttartalékba osztottak be. A második korosztályból az előállított hadkötelesek közül 46 vált szolgálatra alkalmasnak, kik közül 43 a cs. és kir.

azoknak a fehérek lelkü, példászerű magyar asszonyoknak, a kik otthonuknak igazi őrangyalai, a társaságoknak középpontjai, s íróasztaluk mellett szamottevő versenytársai az erősebb nemből való írónak. Herman Ottóné sokat irt már s előkelő napilapjaink, hetilapjaink és folyóirataink megszokták, hogy minden cikke iránt érdeklődjek a nagy közönség, a mely bármennyire kedvelje is a modern irányokat: mindig komoly elismeréssel van az igazi írói talentum bármely formában történő jelentkezése iránt. Herman Ottóné azok közül való, a kire nem tudott hatással lenni az utóbbi évtizedek fokozódó realitásának a láza az irodalomban. Ez a láz nem is az írói képzelet feszültségét s nagyobb intenzivitását, hanem inkább a nehézelegőji realizmusban való megmámorosodást vonja maga után. Herman Ottónénak egyetlen sora sincs, amely eféle paroxizmus hatása alatt került volna ki a tollából; mindig és mindenben annak a tisztult és örökké jogos romantikának a híve ő, amelyből időnkint el-eltér ugyan a divat és az ízlés, de amelyhez, ha kerülő utakon is, sokszor visszafordul az irodalom, hogy belőle nemest, szépet, eszményeit merítsen, s mindezzel együtt magába szedje azokat a jótékony illúziókat is, amelyek nélkül olyan kevés vídamság és megnyugvás jutna a legtöbb embernek.

Az „Egyetemes regénytár” most megjelent kiadványának minden novellájával ezt bizonyítja Herman Ottóné.

Első helyen van a novellák közt a „Knopfmacher” című, a mely egy hetilapban való első megjelenése idején nem közönséges érdeklődést keltett írói körökben is. Ezt az elbeszélést, a mely tíz ives kötet kétharmad részét foglalja el, nemcsak bő és változatos meseje teszi érdekessé, hanem főképen azok a jellemzésbeli finomságok, amelyekkel az író lépten-nyomon meglep bennünket.

Knopfmacher egy fiatal mérnök, egy nagyon képzett és a maga társasága főit magasan álló zsidó, a kit egy szép, kacérszívű, üresszívű hű teremtés, egy bübajos zsidóleány magába bolondít. Ennek a végzetes szerelemnek a megható történe folyik le előttünk a novellában, egészen addig, míg a boldogtalan, immár nagy beteg, az utolsó pillanatokig reménykedő, kegyetlenül kijátszott férfi elpusztul, a nagyravágyó leány pedig szeretője lesz egy leha földirtokosnak, a kinek felesége szeretett volna lenni, s aki miatt a nemes, tökéletes férfszövet eldobta magát. Különösen szép a novellában az a rész, amikor a beteg zsidóember öreg édesanyja, a hithű szent asszony, maga biztatja reménykedő fiát, hogy változtasson nevet, hitet, mert csak azon az áron kaphatja meg a hitehagyott leányt. Az édes anya érzi, hogy elveszti a fiát, de hátha nagy áldozatával tan megmenetheti a szegény beteget az életnek? Ez a részlet szinte könynyekig megindító.

De ambar sokat tartunk erről a nagyobb kompozitívójú elbeszéléstől, a kötet fénypontja mégis a „Kerek kút” című rajz. Ebben Herman Ottóné mesterien oldja meg feladatát. Már azért is első helyre tesszük becsülésünkben ezt a cikket, mert ebben mutatja meg az író, hogy mennyire magyar. Igazán és egészen magyar, a rajz meséjében, az alakok kiválasztásában, a környezet megrajzolásában, az előadás hangjában, zamatosságában. A „Kerek kút” nagy példa lehet mindnyájunknak. Amíg az egyszerű nemesi udvart kiegészíti: minden az ő-di, de annál szilárdabb alapokon nyugszik ott. S amikor végre bedől és modern új szivattyús kutat építenek a helyére, az első újítás nyomába sereglők apránként a többi is, azok is, a melyek vesztére szoktak válni az egyszerű, esőndes, nemesi udvaroknak, haztartásnak, mert kivételzetik igazi magyar jellegéből s kiszípolozzák életerejüket. Szinte egy kis allegória ez a cikkek. De mily szépen, mily hangulatosan megírva! És mily egészséges, üdítő hang van benne!

Az utolsó két novellacska címe „Anna” és „A varju”.

Anna a könyv egyetlen jelentékenyebb elbeszélése, de ebben is kitűnik Herman Ot-

tóné az előadás ügyességével. A varju egy fantasztikus mese, érdekes kompozitívóval és szerencsés kibontakozással.

Egészben vége oly könyvet adott Herman Ottóné a magyar litteraturának, a melyt nagyon szívesen látnánk minden magyar család könyvtárában.

„Millenniumi Emlékkönyv” a címe a debreczeni Gönczy-egylet azon két kiadványának, mely veres börtünzatu félkemény diszes kötésben, aranynyomással és nemzetiszínű ajánló lappal bocsátatják közre. — Az aranynyomású címkép metszvényét dr. K. Tóth Mihály szép tollrajza után K. Lassó fővárosi vésnök készítette. Az egyik Millenniumi Emlékkönyv a „Kiállítás Ismertetése”, 12 képpel és nagy kettős műmelléklettel (szerkesztette V. Á. helyi József.) A másik Millenniumi Emlékkönyv a dr. Varga Bálint által összeállított „Szavalo Könyvecské”. Egy-egy diszes kötetnek ára (vidékre bérmentes küldéssel) 50 fillér. A mely iskola a két műből 100 példányt rendel meg: az ajánlólapok szövegébe az iskola nevét és az ünnepét napját is belényomatja a vállalat. Ajánljuk e küldiszenél és beltartalmánál fogva egyaránt alkalmas iskolai millenniumi emlékköteteket iskola fen tartóink felkarolásába.

A filléres füzetkék legzölésebb körű elterjedését biztosította az Államvasutak igazgatósága azon rendelkezésével, melynél fogva minden hírlapi és könyvadásító vasuti állomáson kaphatók lesznek az olcsó és népszerű füzetek. A debreczeni Gönczy-egylet már fel is küldte Budapestre az első szállítmányt 2 nagy láda könyvvel az államvasuti állomások hírlapadásító vállalatához. Az államvasutak támogatásának kieszközölésében fő érdeme Dobóczy Sándor üzletvezetőnek van: elismerését illeti meg őt a Gönczyegylet népvélő munkásságának elősegítéseért.

A réten.

A buja rétet szeretem,
S pihenni mindig ide térek,
Ha ostoravai lelkem
Sebet csapott a durva élet.
Mert érzélgő vagyok, hiába,
S a bánatom lassan heged.
Ezerjőfi szagos virága:
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

És mintha még kevesleném
Ezer baját saját szoromnak:
Mit fájlat millió szegény,
Az is lesújt, az is nyomorgat,
Srok, ha sir az éhes árva,
Kit a gonoszság tönkretett...
Ezerjőfi szagos virága:
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

Ma pergő dobszó verte fel
Virrasztástól nehézkes álom, —
A kikiáltó enekel:
No' senki többet? — Kettő... három.
S elkelt az özvegy asszony háza,
A kónes kalmár vette meg...
Ezerjőfi szagos virága:
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

Emel dicsekvő csarnokot
Sereg napamos izzadsága, —
Az, a kié lesz, csavarog
A szebb egü Itáliába;
Szaz údv mosolyg elé, — utána
Lehet, hogy könyek pergenek...
Ezerjőfi szagos virága:
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

Ha visszajő, kastélya már
Virágos, ékes, buja éden, —
S a sok napzamos merre jár
Most a fagyos tél idejében?
Ki száll a búzhódott homályba,
Hol ők iment lézengenek?...
Ezerjőfi szagos virága:
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

Ki meglapul, mint a kigyó,
Kinek gerince, lelke görbe, —
Oh, annak könnyű élni jó, —
S van olcsó módja a gyönyörbe:
A boldogulás napi ára:
A dacz s a lelkiismeret...
Ezerjőfi szagos virága:
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

... A sokszínű virágokon
Sürögnek, forrnak fürge méhek.
Fölöttük elcsudálkozom,
Hogy olyan szépen összeférnek.
S két ember, a gyepet kaszálva,
Cserél szidalmat, csufnevet...
Ezerjőfi szagos virága:
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

Az egyik emberé e rét,
A hitványosát bérbe adta, —
S hamis mértékkel vette szét:
A másik egyre azt vitatja.
Belé nem unnak a vitába,
Az Isten is kap eleget...
Ezerjőfi szagos virága:
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

Te kis pacsirta hallod-e,
Építs-e két, vagy három fészket?
És aztán bérbe adod e
Az együgyűnek, a szegénynek?
És köll e néked több barázda,
Mint az, a mely ója fészketed?...
Ezerjőfi szagos virága:
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

Hiába! érzélgő vagyok
És öntudatlan csorg a könnyem, —
Ti feskék, szebben szóljatok,
Tudjátok, hogy vidulni jöttem!...
Deríts föl engem napugára,
Önts a szívembe meleget:
Ezerjőfi szagos virága —
Gyógyítsd meg sajjó lelkemet!

Móra István.

Diákok a kiállításon.

Az ezredéves kiállítás igazgatósága most küldi szét sok ezer példányban az összes hazai iskolák, tanintézeteknek a tájékoztató nyomtatványokat, a melyekben pontosan körül írja minő kedvezményeket biztosít a nyilvános iskolák tanulóinak és tanárainak, akik tömegesen, csoportokban jönnek fel a kiállítást megnézni. Ezek a messze menő kedvezmények a következők:

U t a z a s i k ö l t s é g. Az összes nyilvános jelleggel felruházott hazai tanintézetek tanulói és az azokat kísérő tanerők személyvonatonkon a II osztályban III osztály egész jegy áron, a III osztályban pedig III osztályú féljegy áron utazhatnak. Két 10 éven aluli gyermek annyit fizet, a mennyit egy 10 éven felüli. A tíz éven aluli gyermeknél a kedvezmény szerint 50 %-ot tesz. Falusi és tanyai elemi iskolák növendékei (földművelek gyermekei) a mennyiben 10 évnél idősebbek, a III osztályban III osztályú féljegy áron, a mennyiben 10 évnél nem idősebbek, egy harmadik osztályú jegy n e g y e d á r á n utazhatnak.

S z á l l á s. A tömeges kirándulásban résztvevő tanulók a főváros által szállókéül berendezett iskolákban kapnak lakást, — külön iskolákban a fiúk és másokban a leánytanulók, s ugyanott őrzik majd a holmijukat is.

E l l á t á s. A diákok a következő élelmészében részesülnek: Reggelire kapnak egy nagy pohár kávét két drb. süteménnyel; ebédre: levest, marhahúst mártással (esetleg főzeléket pecsenyével), székely gulyást vagy pörköltet és tésztát) uszonára: egy pohár kávét két süteménnyel, estére rendszeren hideg vacsorát (péld. retket vajjal, vajjas kenyert, hentes cikkeket stb.) kivételesen egy tál meleg ételt.

A fű növendékek a reggelit szállásukhoz közlekedő kávéházban, az ebédet a kiállítás egyik csárdájában, — a vacsorát szálláson avagy a kiállítás területén; a leányvendékek a reggelit és vacsorát szálláson, az ebédet a kiállítás területén fogják elkölteni.

Uzsonnáját mindkét nembeli ifjuság a kiállítás területén fogják elkölteni.

K a l a u z o l á s. Az ifjuság vezető tanárai illetve és tanító tanítónői a kiállítás kalauzai vezetése mellett tekintik meg a kiállítást és a fő székvarost.

J e g y f ű z e t e k. Az igazgatóság a tömeges felrándulóknak jegyfuzeteket bocsát rendelkezésre, melyekben a menettérítési jegy három napi tartózkodásra szóló lakás utalvány, a reggeli, ebéd, vacsora és uzsonnajegy, 3 beléptijegy együtt van. Harminc jegyfuzet után a tanítók egy-egy jegyfuzetet ingyen kapnak.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenség könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járáshírószág szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Nepkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Muzem, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A Göcsey-egyesület „Otthona” a kereskedelmi akadémiá palotájában

Nyomdász majális május 16-án a »Margit-fürdő dísztermében.

Május 17. A kőműves iparosok és segédek egyesületének zászlófelmentési ünnepélye.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn)
Csütörtökön) 11—12 óráig.
Kedden)
Szerdán) 9—11 óráig.
Pénteken)
Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2—5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9—12 óráig

Sz. Dávid Istvánnál zene-estély: Vasárnap Veres Tóni, kedden Rácz Károly és pénteken Magyarfi testvérek

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

április 23.

a) Hozott sertés árak: 1. Magyar első rendű. Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli súlyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg súlyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg. súlyban 48—50 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő súlyban) — 47—50 krig. 11. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 45 krtól — 46 krig. Közép páronként 220—280 klgig terjedő súlyban) — 45 krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli súlyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. súlyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgig. terjedő súlyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi ápril hó 20-ik napján volt készletben 10587 drb. 1896. ápril hó 21-ik napján felhajtott — drb. 1896. ápril 21-ik napján elszállított 212 drb. 1896. évi ápr. hó 22-ik napjára maradt készletben 1035 drb. hozott-sertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

51.

A tábornok leánya.

(Folytatás.)

Kövessetek!

Más térre víz képzeletem. Kövessetek.

Itt újra látunk szép mosolygó arcot, szép dőlő női termetet, de milyen más ennek az arcnak a tekintete, milyen más a pompás termet járása, kelése. Megismered ezen, hogy idegen ország, szép, de ismeretlen; hanem, aki megismeri, ha még eddig nem szeretett, megtanul szeretni és hasztalan tanul meg, mert meghal az édes bűbáj terhe alatt.

A szemek kékek, de a haj fekete. Engem elszomorít ez a szépség. Ha látok szép, szőke lányt, kinek szemében a kék mennybolt mosolyog és sárga fürtjei, mint a nap arany sugarai, omlanak alá: szívem oly vidám ettől a nappali derültől. Ha látok szép, barna lányt, kinek szeméből a sötét est méla holdvilága bűvöl meg s a fekete fürtök, mint az éjszakának árnya, borongó ábránddal borulnak reá: oly mélabus lesz szívem az esti borutól. Szép mind a kettő, ah, úgy szeret a szemlélő szépségeikbe elmerülni! De midőn a kék szemek nappali ege a hajzat fekete éjszakájával egyesülve lep meg: vigyázz akkor magadra, mert ez veszedelmes bűbáj. A rendkívüli nők vagy angyalok, vagy daemonok; pedig e kék szemű, fekete hajú nők a természeti szépség kivételai.

Malvine szeméi kékek és haja fekete, Malvine rendkívüli lény. Oh hogy örjögnek érte a férfiak! s hogy tud ő ezen örülni, hogy tapsol piezi kezeccskéivel a térdelő lovagok fölött, minő pajzán mosolylyal emeli föl őket s midőn a szerelmes lovag reményteljesen néz szép szeméibe s talpra áll, minő utánozhatlan bájjal nyújtja feléje a — keféit!

— Kefélje ön le térdét, mert a kék posztón nagyon meglátszik a padozat pora.

Tudnivaló, hogy Malvine előtt csak két nadrágos, fehér kabátos hadfiak térdelnek; Malvine osztrák tábornok leánya, az osztrák katonák leányai pedig akkoriban nem igen voltak bevezetve a magyarországi társadalmi élet köréibe.

Malvine atyja gróf Heldenburg tekintélyes tábornok; semmivel sem nagyobb tehetség ugyan, mint a többi osztrák tábornokok, de bátor, vitéz katona, ki szigorú fegyelmet és rendet tud tartani hadsoraiban s a félelmet még akkor sem ismeri, mikor hátrál, ez pedig nem tartozott a ritkaságok közé; megverték biz őt

már egynehányszor azok a szedett-vedett honvéd-seregek, de ki tehet róla, hogy azok semmi-féle hadi regulához sem értenek s neki rohannak minden kiszámított terv nélkül seregeinek, mint a légy. A minap valami Mártonfy Kálmán, a veres sipkások közül, oly rendetlenül támadott néhány századdal, hogy a tábornok két ágyutelepét elfoglalta. Ezért az ügytelenségeért aztán oda át még meg is jutalmazták őrnagyi ranggal.

Ezen alkalommal a szép Malvine megczirógatva atyja arcát, hamiskás mosolylyal kérdé:

— Hogy van az, kedves papa, hogy téged a magyarok mindig megvernek?

A tábornok bosszusan kiáltott föl:

— Hogy a mennykobe ne? hiszen semmi hadi regulájuk nincs! Az ördög tudja magát ezek ellenében tájékozni! Hanem az igaz, hogy jó katonák, úgy harcizolnak, mint a veszett ördögök.

— De persze — mondá Malvine — mit ér az, ha nincs hadi regulájuk! Szegények! sóhajtott aztán tréfásan — csak úgy parasztosan győznek, mi pedig fényes hadtani szabályok szerint retirálunk!

A tábornok ilyenkor egyet-kettőt köhintett s haragosan rivalt leányára:

— Malvine, hallgass! leány vagy, nem értesz a hadi élet mozgalmához. Tudod is te, mi az a taktika?

— A magyarok nem értenek ehez... szegények! mindig győznek. Oh mi boldogok! mi mindig taktikával retirálunk!

— Malvine! ha valamelyik tiszttem volna, már sokszor agyon lövettél volna!

— Persze, a te tisztjeid nem felelnek veled, azok hallgatnak előtted, pedig előttem ugyancsak bőbeszédűek. Hanem jó volna, ha tiszteidre nézve a magyar pandurok divatát hoznád be s térdeikre bőrt varratnál; az nem kopnék oly hamar, midőn előttem gymnasztizálnak.

A tábornok fölkeczagott, aztán szent volt a béke.

(Folyt. köv.)

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 44 sz. Páros bérlet 44 sz.

Pénteken, 1896. Április hó 24-én:

Az új honpolgár.

Eredeti fővárosi életkép dalokkal, 3 felvonásban. Írta: Kövesy Albert. Zenéjét szerette: Delin Henrik. »Az én nevem Goldstein Szami« és »Marsch kouplett« zenéjét írta: Konti J. — (Rendező: ifj. Németh.)

Fényképészeti műterem átvétel.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására adni, hogy **Krämer Gyula** közkedveltségnek örvendő

fényképészeti műtermét

átvettem és azt

HALÁSZ J.

név alatt fogom tovább folytatni. Felkérem a n. é. közönséget, hogy az elődóm iránt tanusított pártfogást reám is átruhazni méltóztassék.

Törekvésem mindig oda fog irányulni, hogy a t. közönség meglegedését magamnak mindenkor kivívjam. — **Költségkimelés nélkül új gépeket és kellékeket** szereztem be, hogy a jelenkor igényeinek megfelelhessenek.

Az árakat a legolcsóbbra szabtam meg és pedig:

Mignon kép 3 drb.	1 frt,	6 drb	150,	12 drb	250
Visit kép 3 „	2 „	6 „	3 frt	12 „	450
Cabinet kép 3 „	350	6 „	5 „	12 „	9 frt stb.

HALÁSZ J.

Várad-utca 2088. (a „Corso“ kávéházzal szemben.)

Szent László (püspök) gyógyfürdő.

Nagyvárad mellett. Vasut-, távirda-, telephon-posta-állomás helyben.

Hazánk legrégebbi gyógyhelye természetes meleg 24—33 Rékényes hévforrásokkal, ártézi kuttal, ezen források fölé vannak építve az impozáns berendezésű úri és női tükörfürdők, szabin és mór földes fürdők, a gyógyeszközökkel dusan felszerelt gyógypihenő termek.

Fürdőzésre utalva van rehumaticus bántalmaknál, izületi loboknál, méh-, has- és mellüreg savós izadmányainál. Vese, epevezeték és hólyag bántalmaknál, hülések és idegbajoknál.

Mór-fürdők használata kitünő sápkór, vérszegénység, a női ivarszervek különféle bántalmainál.

Ivógyógy mánál calcium sulfid sok gazdag aralmánál fogva kitünő hatása gőrvély és angol-kór nál, légző szervek és gyomor-hurutjánál.

Szórakozásul szolgál gyönyörű erdei sétányok, gyógyterem, zongora, teke asztal, teke-palya, olvasó-terem, fővárosi és vidéki lapok, gyakori estélyek, tánczigalmak, társas kirándulások a fürdő regényes hegyvidékére, naponta 3-szor téréne.

Évad: május 1. — szept. 31. Fő év a június 1, augusztus 31, elő- és utóevadban 30% ármérséklet.

Restauratiót Kovács László budapesti hírneves főszakács vezeti. Étkezés a la carte — a la couvert.

Olcsó s jó élelmezés, kényelmes lakás, napi ár 60 krtól 3 frtig.

Orvos Dr. Filkor Lajos.

Bővebb tudósítással szolgál

a fürdő kezelőség.

1822. égy. 1896.

Árlejtési hirdetmény.

Hajdu Szoboszló város képviselő testülete a jelenlegi városházát 15.000 frt költség erejéig 21. méter hosszúságban egy emelettel kiépíteni elhatározván, ezen építkezés vállalatba adása céljából folyó évi május hó 4-ik napján d. előtt 10 órakor alólírott polgármester hivatalos helyiségében zárt ajánlati verseny tárgyalás tartatik s erre a vállalkozni, kívánók oly kijelentéssel hivatalnak meghogy 10% bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a különböző munka nemekre előirányzott költségek alapján együttesen és elkülönítve is beadhatják.

Az építkezéshez szükséges téglá és eserép anyagot a város állítja elő a többi összes szükségeltető anyagokat a vállalkozó adja: az építkezés folyó évi június 1-ső napján tényleg megkezdendő: s október hó 1-ső napjával befejezendő s az épület átadandó az építésre vonatkozó terv és részletes költségvetés alólírott polgármesternél a hivatalos órák alatt megtekinthető, s ott a szükségeltető felvilágosítások megszerezhetők.

Az alólírott építési bizottság fent tartja magának a jogot a beérkezendő ajánlatok közzül azok végösszegére tekintet nélkül szabadon választani.

A zárt ajánlatba kifejezendő világosan, hogy az ajánlat tevő a tervet és költségvetést valamint a feltételeket teljesen ösmerni s azokat elfogadja.

H.-Szoboszló 1896. ápril hó 17.

Az építési bizottság nevében

Kovács Gyula
polgármester.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó vb. Kutas G. debreczeni kereskedő ezeg esődtömeggondnoka megkeresése folytán ezennel közhírré teszi, hogy a nevezett esődtömegghez leltározott és még el nem árverelt fűszeraruk, italok és egyebekből álló ingóságok várad-uteza 2128—29. sz. házban levő üzleti és pincze-helyiségben 1896. évi ápril hó 28-án d. e. 10 órakor és következő napjain kezdetét veendő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Debreczen, 1896. ápr. 23.

Sugár Gyula
bir. végrehajtó.

Utolsó főhuzás.

Magyar

osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1 „	400 000	= 400 000
1 „	300 000	= 300 000
1 „	200 000	= 200 000
1 „	100 000	= 100 000
2 „	40 000	= 80 000
2 „	20 000	= 40 000
5 „	10 000	= 50 000
10 „	8 000	= 80 000
34 „	6 000	= 204 000
100 „	2 000	= 200 000
200 „	1 000	= 200 000
2 650 „	200	= 530 000
22 000 „	150	= 3 300 000
25 007 „	nyeremények és 1 jutalom	= 6 284 000

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$ 60,— $\frac{1}{2}$ 30,— $\frac{1}{10}$ 6,— $\frac{1}{20}$ 3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy árakon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: Lottoheintze Budapest.

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegyek visszaadása a megújítási díj befizetésével és pedig:

1 egész sorsjegy 20 frt, 1 fél 10 frt, 1 tized 2 frt, 1 huszad 1 forint legkisebb május 2-ig eszközlendő. — Nyertes sorsjegyeket mindegyik magasságban beváltok

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazatik köszvényénél, osztnál, tagzsággatásnál és meghűléseknek az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártásakor a Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban kapható van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbörtökü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, eszék és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.